

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Mártzius 5 - dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Szent Ilona.

Bonaparténak ezen szigetfelé való út-
zása 's itt való állapotja felől már oly sok
és egymással oly ellenkező tudósítások jöt-
tek világ' eleibe, hogy azt sem tudja az
ember melyiket tartsa hitelesebbnek. *Hy-
der Jones*, azon a' *Northumberland* nevű
hajón lévő Seb - Orvos, a' mellyen *Bona-
partét* erre a' szigetre vitték, még oda va-
ló érkezések után is sokáig tartózkodván
ott, elég időt vehetett magának 's elég al-
kalmatosságot találhatott arra, hogy tsele-
kedeteire 's minden magaviseletire figyel-
mezen. Meglehetős hitelesség is látszik-
az ő itt következő levelében lenni: —“

„Midőn, úgy mond, a' Frantzia és
Ánglus partok között lévő szoros tengeren
evezünk, *Bonaparte* minden kísézőivel
egyetemben a' hajó' fedelén állott. A'
Hogue nevű hegyfokot (*Cherburg*tol nem
meszsze) meglátván, 's már ő itt a' Frantzia
partokrol magát örökre elválasztatni szem-
lélvén, karjait azon partokfelé kiterjesztet-
te, 's így szollott nagy megilletődéssel: —
„Isten hozzád vitézek' országa! Tsak néhány
árulók ne lettek volna, a' nagy nemzet még
most is parantsolna a' világnak. Ezen sza-
vak az ő négy Adjutánsait mélyen megil-
lették, a' feleségeiknek szemeiket köny-
tsepek' árja borította - el, *Bonaparte* pedig
az ábrázatját kezivel Léfedvén, bémént a'

hajóba, 's ki sem jött onnét addig, míg a'
Kanálisbol a' nagy tengerre ki nem ér-
tünk. —

„A' múlt Novemberben egy bált adott
Bonaparte *Szent Ilona* szigetén, a' melly,
vendégségből, *concertból*, és tántzbol ál-
lott. *Bertrandné* a' fortepiánón jádzott,
melynek mestere. *Montholonné* hárfázott
és énekelt. *Demoiselle Sofi* egy Olasz áre-
át danólt - el. A' Generálisok, a' Kamarás
úr, három Ánglus Tisztek, Én, és az Asz-
szonyságok, tántzoltunk; *Bonaparte* nem
tántzolt. Nekem nem kevésbé tettett az,
hogy azt láttam, hogy az ő Adjutánsai a'
puntsot, nem kisebb appetitussal iszszak,
mint mi Ánglusok. —

„Az a' *Sistowszky* nevű Lengyel Ober-
ster, kiről mindenek olvashatták a' közön-
séges levelekben, hogy melly nagyon ohaj-
totta, hogy *Bonapartéhoz* ezen szigetre jö-
hessen, 's ezen kérését végezetre meg is
nyervén, *Angliából* megérkezett ide, 's mi-
nekutánna itt jól megvizsgáltatott volna, ép-
pen akkor vezettetett *Bonaparte'* eleibe,
mikor ez a' kísézőivel egyetemben sétálni
volt. Úgy látszott, hogy látására nagyon
megilletődött.

„*Bonaparte* nem tölti tunyasággal ezt
a' magános életet is. A' napnak felkölté-
vel ő is fel kel; a' fölöstökömözésig *Ma-
thesissel* tölti idejét; azután a' maga *Politi-
kai emlékezetirását* folytatja; két órakor

ebédhez ül; azután sokáig sétál; a' sétálás után Demoiselle Sofi tanítja az Olasz nyelvre; estve 9 órakor vatsorál; lefekvés előtt jádzik. Sofi, és az ő több kísérői velle esznek. A' mi tisztjeink őtet beszédközben Excellenciás urnak szollitják, a' hozzá tartozók pedig még most is így nevezik: *Felsőged.*"

Valami más levelekben azt olvassuk *Sz. Ilona* szigetéről, hogy Generális *Bertrandné* igen unalmasnak találja az ottlakást, melyre nézve már kinyilatkoztatta, hogy szeretne onnét vissza jőni Európába; 's hogy *Napoleon* nagyon sokat eszik, még pedig jó appetitussal, 's nagyon megerősödött és izmosodott.

Frantzia Ország.

Orvos Doktor *Emeryt*, a' ki *Napoléont*, mint Császári Udvari Orvos *Elba* szigetére elkísérte volt, *Lyon* mellett *Lins* nevű helységben elfogták és *Beszanszon* városába vitték. — A' *Meurthe* departamentjéből *Lude* nevű helységből írják, hogy ott igen szerentsés vadászatot tettek a' lovas strázsák. Elfogtak 14 tolvajt, kik magukat a' *Bonaparte' Sasainak* nevezvén, a' közönséges bátorságot nem kevésbé veszedelmeztek. — A' *Thuillera'* udvarán tartatott utóbbi katona parádékor is elfogtak egy embert, azért, mint a' *Gazette-de-France* említi, hogy illetlen beszédje által a' közönséges tsendességet megzavarni iparkodott. — *Versáliában* egy tiszt' özvegyét, támadásra ingerlő beszédjéért, négy esztendei, *Rouenben* egy *Petit Robespierre* (Kis Roberspier) nevű embert, hasonló okon, két esztendei fogságra tettek. — E' féle büntetésekről szolló ítélet-tételekről minden nap' érkeznek a' tudósítások többire majd minden departamentekből, nevezetesen pedig az *Alsatziai* vidékekről. — *Rennes* és *Bordeaux* városaikban is, ismét sok fogdosások történtek. — *Grenoble* városában és vidékein, vizsgálódásbéli expeditziót tettek a' Nemzeti őrző seregek a' *Tsendesség-háborgatók* ellen. — *Blaye* városában (a'

Garumna partján) a' hajós legények a' Nemzeti őrző seregeknek egy csoportját megtámadták, és oly rúdul bántak velle, hogy egy ember a' viaskodás' helyén halva maradt. — A' *Lót* és *Garunna* departamentjeikben, egy nyomozó irást hirdettek ki az újságlevelek, mely által 10,000 Frankból álló jutalom ígértetik annak, a' ki Generális *Lefebre-Desnouettest* kézhez szolgáltatja. — Nem régen egy Belgiumi hajónak a' Frantzia part mellett való megjelenése, a' partnak lakosai között nem kis lármára szolgáltatott alkalmatosságot, azért, hogy Belgiumban még három színű, és a' Császári időkbéli Frantzia színekhez nagyon hasonlító zászlók lévén, azt gondolták az említett Frantzia lakosok, hogy valami Frantzia hajó jelent volna ott meg Cs. Frantzia zászlókkal. Némelyek nagyon mérgeledtek, mások ellenben el nem titkolták ezen történeten való örvendezéseket; melynek, mint későbbben írják, egy következtése lett az is, hogy az azon vidéki nemzeti őrző sereg eloszlatatott, azért, hogy illetlen örvendezést mutatott, a' más következtése pedig, hogy a' Belső Minister hirdetést hűldött azon vidékre, a' hol ez a' dolog történt, melyben a' *Belgiumi* zászlókon találtató színeket megmagyarázta, hogy többé, ha *Belga* hajók érkeznek oda, semmi efféle tudatlanságból származó rendetlenségek ne történjenek.

Spanyol Ország.

Madridban olyan hír terjedett-el, hogy Exminister *Vallejó*, kiről már irtuk, hogy 10 esztendei fogságra ítéltetett légyen azért, hogy a' Király' bizodalmaival vissza élvén azt rágalmozó hamis tudósítások által megtsalta, azt kívánja, hogy allítsák ítélőszék' eleibe, a' hol magát az ellene intéztett vádak ellen menthesse. Mondják, hogy a' Király ezen tekintetben is megmaradott a' maga igazságos principiuma mellett, 's megengedte neki ezen kívánságát. Ez a' processus, valamint a' vádoltatott személynek fő rangjára úgy szintén az ezen

perbe belé bonyolítottatható több más személyekre nézve is, tápláló eledelt fog egy ideig szolgáltatni az odavaló újságéhezességnek.

Az országnak belső részeiről jövő levelek meg meg nem szüntek azokról a haramia seregekről beszélni, mellyek magokat egy időtől fogva az *Andalusiai*, *Navarrai*, és *Gallitziai* vidékeken mutogatják, 's a' mellyeknek a' rossz gondolkodású emberek, meg nem gondolván azt, hogy az utóbbi Spanyol hadakozásnak ideje alatt, melly betsületes seregek viseltek a' *Partidas* nevet, ugyan ezen nevezetet adni nem átalják. Az Országlószék ellenben, a' melly már jól kitanulta, hogy mitsoda okok által indítottassanak ezen seregek erre a' haramiáskodásra, és hogy sem valami bizonyos systema szerént nem dolgoznak, sem egymással megegyező vezérek által nem kormányoztatnak, őket annyira megveti, hogy tsak katonaságot sem küld el lenek azért, hogy ez által, mint egy valami méltóságot láthatna nékiek tulajdonítani. Tsak a' helységek' előljáróikra van bízva, hogy letsendesítsék ezt a' lármát, mellyet nem egyébnek lehet tulajdonítani, hanem, hogy annyi hánykodás után, a' mennyin ez az ország az utóbbi esztendőök alatt által ment, az efféle rendetlenségeknek egészszen kimaradni tsak nem lehetetlen.

Amerika felé újabb ármádát akar útnak indítani az Országlószék, melyre nézve az *Andalusiai* Regementek parantsolatot kaptak, hogy üljenek hajóra. Mondják, hogy Generális Gróf *Abisbal* fogja ezt az új expeditziót vezérteni, sőt talám *Morillo* helyett is által veszi a' vezérséget.

Nagy Britannia.

Kardinális *York*, III-dik Jákobnak az Angliai utolsó Praetendensnek leg ifiabb fia, még az 1807-dik esztendőben *Frescatiban* meghalálozott. Az Angliai Ré-

gens Princz nagy summát rendelt-kü, hogy egy emlékezetoszlopot állítsanak-fel számára. Született 1715-ben Mártz. 6-dikán; Kárdinálissá lett 1747-ben; 1774-ben a' *Frescati* megye' Püspökjévé 's a' Romai Szentegyház' Vice Cancellariusává tétetett; 1793-ban a' Kapucinus Szerzet' oltalmazójává lett; az *Angliától* néki rendeltetve volt 44,000 forintokból álló penziót az 1799-dik esztendőig kapta.

A' Lord *Amherst*' Chinába való követségének czéljáról ezeket jegyzik-meg a' Londoni újságok: — „Ö a' Császárt az Angliai Régens Princznek eránta viseltető bárságos indulatjáról bizonyossá tévén, annak a' hadakozásnak czélzásáról is megnyugtató nyilatkozatásokat fog eleibe terjeszteni, mellyet az Anglus Napkeleti Indiai Kereskedő Társaság egy időtől fogva azon ország ellen folytat, melynek *Nepoul* a' neve, 's a' melly a' már 30 esztendőtől fogva a' *Chinai* Császár' birtokába esett, Tibéttel határos. A' Császárnak szolló levelet a' Lord *Amherst* fija fogja által adni, mint Követség' pázsija. Ez a' levél legfinumabb pergamentre van írva, 's közel 50 ezer forintot érő gyémántos arany piksisbe helyheztetve, melynek fedelén a' Régens Princz' képe szemléltetik. Az ezen követségre kivántató 's közel másfél millió forintokba kerülő költséget a' nevezett Kereskedő Társaság adja.

A' *Londoni* levelekben olvassuk továbbá, hogy Generális *Bertrandné* (*Szent Ilona* szigetén) a' férjét megtámadván és e' félet hányván szemire, hogy miért ragaszkodik az Ex-Császárhoz olyan fanaticus módon, ezt *Bonaparte* megtudta, *Bertrandot* hevesen kérdőre vonta, 's azolta nem viseltetik hozzá olyan jó indulattal, mint az előtt.

Parlamentomi Dolgok.

Fébr. 14-dikén azt kérdezte a' felső házban Lord *Lansdowne* a' Ministerektől, hogy a' Frantzia országtól, tartómánynak

általengedése helyett, Angliának fizetendő hadi adót, a' Korona' tulajdonának tartják-e lenni, 's nem a' Státusának? — Lord *Liverpool* így felelt: A' nélkül, hogy ezen kérdés' minémiségének megfelytésébe bele botsátkozzék, ő bizonyossá teheti a' Parlamentumot, hogy a' Ministerek ezen hadi adónak semmi részét nem fogják semmi czélra fordítani, a' nélkül, hogy a' Parlamentumnak számot ne adjanak rólla. — Lord *Grenville* így szollott: Ez a' felelet nem elégséges; a' nélkül, hogy a' Minister' nyilatkoztatása kívántatna reá, tudjuk mi azt, hogy a' Ministerek a' Korona' jussaival való minden élésért számadással tartoznak. A' kérdés ez: Kiterjed-e a' Korona' jussa a' Constitúciónak principiumai szerént arra, hogy valamelly hadi adót a' maga' és nem a' Státus' tulajdonának lenni tartson? — Az erről való további értekeződést más alkalmatosságra tartotta-fen magának Lord *Grenville*.

Ugyan ez a' Lord azt kívánván a' Ministerektől, hogy közöljék a' Parlamentummal azt a' költséget, mellyet a' fegyveres erőnek a' békesség' idejében való tartatására meghatároztak, ezen kívánságának hosszúsas és heves beszédet botsátott eleibe, azt igyekezvén megmútatni, hogy ezen esztendőben igen nagy légyen a' Státus' költségének ez az ága. *Pittet* is citálta, azt mondván, hogy ez a' nagy ember 's az ő kebele' barátja, a' Frantzia revolúciónak telyésséggel semmi gyözedelmi örvendezésre való segedelmet nem nyújtott volt az által, hogy az 1792-dik esztendőben az Anglus fegyveres erőt oly nagyon alá szállította. — Lord *Liverpool* azzal mentette a' Ministeriumot, hogy Angliának birtokai nevekedvén, tartományai szaporodván, 's ennek felette *Guadeloupe* és *Martinique* szigeteiket is, a' mellyeknek általvetelekre a' Frantzia seregek még meg nem érkeztek, elfoglalva tartani kéntelenítettvén, tehát fegyveres népet is többet tartani kéntelenítettnek.

Az alsó házban azt kérdezte *Brougham* Lord *Castlereágh*tól, hogy mi annak az oka, hogy a' Bétsi Kötésben a' Spanyol név után üres a' hely? — „Ennek oka az (így felelt *Castlereágh*), hogy Spanyol ország' részéről ez a' Kötés nem ratifikáltatott.

A' Fébr. 15-dikén tartatott ülésben ismét Spanyol ország volt a' tanátskozás' nevezetesebb tárgya. *Brougham* jóvallotta a' Ministereknek, hogy a' Spanyol ország' *Interimális Országlószék'* 's a' Kortések' tagjaiért tegye közbe magát az Angliai ország-lószék a' Spanyol Udvarnál. Elő adta *Brougham* egy hosszú beszédben a' Spanyol ország' történeteket és hogy mitsoda nagy jussai legyenek Angliának arra, hogy ettől az Udvarról és Országtól háládatosságot várjon, és hogy Angliának méltó okai vannak arra, hogy egész hitelét és befolyását azoknak a' Spanyoloknak megmentetésekre fordítsa, a' kik egy időben nagy hivatalokat viselvén, azután *Ferdinandus* Királynak kegyelméből kiestek, 's már most vagy bezárattatva senyvednek, vagy itélőszék' eleibe állittatva vannak. — „Akár melly következései legyenek is ezen jóvallásomnak, így rekesztette-bé szavait *Brougham*, tsakugyan leszen benne annyi jó, hogy megmutathatják a' Spanyol Királynak, hogy van még egy hely a' világon, a' hol szabad kimondani az igazat, és a' hol oltalmazókra találhatnak az elnyomattattak.“

Lord *Castlereágh* így felelt: Nagyon különös az, hogy a' tisztelt oráló tag ilyen jóvallást tehet, a' nélkül, hogy előbb megkérdezné, hogy valyon az a' közbenjárás, mellyet ő kíván, nem tétetett-e már meg. Az Anglus Országlószék el nem múlatta, a' nevezett személyekért minden lehető lépést meg tenni. Sőt több az, hogy mind a' négy Fő Hatalmasságoknak Ministereik útasítást kaptak arra, hogy a' Spanyol Udvarnál ezen tekintetben illendő lépéseket tegyenek. Jobb kimenetelt ígérhet az Anglus Országlószék ezen közbenjárásnak, ha úgy teszi azt, mint barátsá-

gos és szövetséges hatalmasság, és nem oly erőszakosan, mint a' tisztelt Orátor jóvalja. Ha Anglia parantsoló hangon beszélene más Hatalmasságok ellen, a' lenne belőle, hogy ezek megboszsanzkodnának, 's azon embereknek állapotjokat, a' kiken segíteni akar, még terhesebbé tenné; ártana nékiek inkább, mint használna. — A' Ministernek ezen nyilatkoztatására azt mondotta *Brougham*, hogy ha tudta volna azt, hogy az Anglus Országlószék a' Spanyol patriótákért már tett valami lépést, úgy ő vagy egészen elmellőzte volna ezen jóvallását, vagy legalább más formában adta volna azt elő. —

A' felső házban azeránt tudakozódván *Lord Holland*, hogy arra az esetre, ha a' *Bourbon* familiának vagy az az ága, a' melly Spanyol országban, vagy az a' melly Frantzia országban uralkodik, kihalna, van-e már valami egygyezés tétettetve, vagy hogy fordultak-e már a' Hatalmasságok között ezen tárgyra nézve, a' melly Angliának egy időben oly sok véérébe és költségébe került, valamely égyetértésbéli értekezések elő? — A' Minister *Lord Liverpool* így felelt: A' Hatalmasságok között semmi féle kötések nem tétettek olyanok, a' mellyek, ha azokban *Anglia* is részes volt, a' Parlamentum' eleibe ne terjesztettek volna. — Így tehát, ekképpen válaszolt *Lord Holland*, ha a' Spanyol országban és Frantzia országban uralkodó familiái ágak között valamelyik meghalna, úgy a' megmaradandó ág, a' kihalt ágnak thronusát is magáévá tehetné, 's ekképpen a' két korona egy főre tétettethetne? — *Lord Liverpool* erre is csak azt felelte a' mit előbb, hogy tudni illik mind azok a' Kötések, mellyekbe Anglia részesült, a' Parlamentum' eleibe terjesztettek. —

János és *Lajos* ő Austriai Cs. Fő Hertzegségek, *Angliát* Fébr. 26. dik napján oda hagyni szándékoztak. —

Ő Fő Hertzegségek Febr. 15. dikén

estve megtisztelték a' *Drurilane-theatromát*, a' hova a' Régens Princz' Udvari hintójában vitették el. A' Királyi lozsiba a' theatrom' igazgatói által vezették fel, 's a' játéknak elvégződésekor is ugyan ezektől kísértettek le hasonló tisztelettel a' hintóhoz. A' lozsiba való belépésekkor, az egész jádzó sereg kijött a' jádzó helyre, 's elénekelte az Anglus nép' kedves énekét, melly így kezdődik: *Gott Save the King!* — 's az után erre az Austriai kedves németre is réá kezdett: *Gott erhalte Franz den Kaiser!* 's ez is hasonló örvendezéssel fogadtatott. A' darabok, mellyeket jádztodtak, voltak: *Macbeth* 's egy ballét, melynek neve *Harlequin* és *Fancy*.

L o m b a r d i a.

Császár ő Felsége, *Crema* és *Lodi* városaikon által, a' mellyekben minden ott találtató intézeteknek megnézésekkel néhány napokat töltött, útját *Pávia* felé folytatta, 's oda Fébr. 20. dikán megérkezett. Ugyan oda azelőtt egy orával Felséges aszszonyunk is megérkezett vala. A' *Marquis Botta* palotájába szállottak-be mind ketten.

Elegyes dolgok.

A' Frantzia Király megparantsolta, hogy a' Generális *Moreau* és *Pishegrü* tiszteletekre emlékezetoszlopok építtessenek.

A' *Portugalliai* Régens Princz a' *Brasiliai* tartományokat Királyságra emelte, oly módon, hogy *Portugallia*, a' két *Algarbiak*, és *Brasilia* csak egy országot tegyenek ilyen nevezet alatt: *Portugallia, Brasilia és két Algarbiak* országa. A' Princz ennekutánna nem *Portugalliai* Régensé, hanem az *Egygyesült Portugallia, Brasilia, és két Algarbiak* országa Régensé titulussal fog élni.

A' hires *Merlin-de-Douay*, kinek fia még most is Frantzia Generális, elébb arra határozta volt magát, hogy az Orosz birodalomban *Rigában* nyomúljon-meg; passust is nyert vala oda: de hirtelen megváltoztatta szándékát; 's hajóra ülven, Amerikába evez *Neu-Yorkba*.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 19.

A' Magyar Kurir 19-dik darabjához.

Magyar Ország.

Miskoltz — Februárius' 12-ikén mint Felséges Fejedelmünk Születésének Inne-
pén, az öröm, és áldáskivánásnak napján, az ide való minden rendű, és vallásu publikum jó Királyunk eránt való háládatos érzését minden Templomaiban szembetűnőképpen kifejezni kívánta, nevezetesen először a' Hel. Conf. tartó Gyülekezet 9 órára rendkívül való harmonias Isteni-tiszteletet rendelt, melly áhétatosságban való részvételre, minden karbéli Tisztviselők megjelentek, ennek végével másodszor 10 órára a' Mindszenti Cath. Templomban tartott Énekes Misére közönségesen általmenvén, buzgó könyörgéseiket egyesített indulattal, mosarak, és puskák durrogásai között a' Királyok' Királya eleibe felbotsátották, hogy Felséges Királyunk betses életére a' viszontagságok napjaiban kegyessen vigyázott, vele Hazánkat boldogította, kérvén egyszersmind, hogy jövődőben is boldogítani méltóztatna, napjainak számát szaporitván! —

A' közinnepet béfejezte az itt mulató Pesti Nemzeti Játszó Társaság, melly is egy, a' Tárgy méltóságához illő Játék Darabot, tudni illik: *Istvánt, a' Magyarok első Keresztény Királyát*, adta elő. Tudni való, hogy egyedül a' Játékszin az, a' hol az ember a' maga szabad érzésének, 's gondolkozásának módjáról, legbátrabban számot adhat, ottan, a' hol minden rang-
válás-és értékű semmi által nem gátoltatik szíve érzésének folyamatot engedni; ha ez igaz, úgy méltán megérdemli a' Miskoltzi Publikum, hogy jó Királyunk leghívebb Jobbágjai között, legelső helyel ditseked-

hessék. — Minden vonásaiban ama kegyes *Istvánnak 1-ső Ferentzet* képzelte tündökölvi, és tökéletes megelégedésének bizonyítását, számmal, szájjal, egyenlő indulattal kimutatta: a' Karéneket hallván, és a' Felséges kép illuminátzióját végtére megpillantván, buzgó elragadtatással — Öröm könnyezéssel, Eljenkiáltását számtalanszor az Egekfelé harsogtatta. A' Színjászó Társaság más nap az itten lévő minden rendbéli Katonaságnak az Al-tisztektől számlálván egy napi zsóldot ajándékozott a' maga kassájából.

Amaz ember szeretete felől esmérletes Miskoltzi, és Tokay Kir. Uradalmaknak nagy érdemű Praefectussa Tek. Molnár Sándor Úr pedig, ezen Innepi pompát különös intézetek által diszesítette, 's megbizonyította mind az Isteni tiszteletre rendelt puskázó katonaság számára ajándékozott 130 fl. pénzbéli segedelme, mint pedig egy fényes ebédadás által, hogy ezt a' napot nagy szívűleg kívánta tisztelni, és hogy jó Királyunk eránt soha elegendőképpen háládatosak nem lehetünk!

~~~~~

A' Tek. *Chászár András* ur haláláról, melyről már rövideden emlékeztünk, így írnak bővebben: —

Gömör Vármegyéből *Rosnyó*rol: Sajnálva jelentjük, a' Nagy-Érdemű közönségnek, hogy Tek. Ns. Nemzetes-és Vitézlő *Chászár András* Ur, több Tek Ns. Vármegyék Tábla Bírája, itt Rosnyón, e' folyó esztendő Januariusának 28-dik napján, életének 71-dik esztendejében meghalálozott. — Ezen b. e. Úrnak Hólt-Teste halála után tsak, hamar az ő *Jólétszi Parnassusán* lévő kriptájába vitetett; azután

Februarius 11 - dikén Rosnyón , az Aug. Conf. lévő Evangelicusok' templomában az egybe gyűlt Nagy Sokaságtól utóljára megtiszteltetett. Az Evangelicusok első Prédikátora T. T. *Sculteti Mihály* Ur, prédikált; Berzétei Ref. Predikátor T. T. *Katona Mihály* Ur pedig egy szép Orációt tartott felette, Beszéde tárgya e' lévén: *Mit teszi az embert Nagygyá, és Halhatatlanná?* — Nem tsak ezen Tek. Megye, hanem az egész Haza egy Közjóra született, Nagy Érdemű Tűdóst vesztett - el e' Néhai Férjfiúban. Az ő közönség elébe botsátott sok szép Munkái, a' Hazának tett fontos szolgálatai, 's Érdemei, minden igaz Hazafi előtt elfelejthetetlené teszik az ő emlékezetét!

B é t s.

Februarius' 23 - dikán estve ismét a' *Kis - Béri Mezei Mulatság* fordulván elő a' *Karintiai* kapú mellett lévő Udvari theátromon, ennek alkalmatosságával Koronaörökös *Ferdinandus* ő Császári Fő Eerzsegsége 200 czédulákat méltóztatott az itt örizeten lévő Báró *Purcell* és *Bartolemy* két Magyar Granadiros Batalionjaik között kiosztatni a' megnevezett theátromon és játékon való megjelenés végett, a' melly kegyesség ezen Márs fainak szíveket belső örömmel eltöltvén, 's felséges jótevőjök eránt való huzgó háladatosságra gerjesztvén, a' nevezett Batalionoknak két - két Al - tisztjeik, a' magok Stabális Tisztjeik és Kommandánsaik által ő Cs. Fő Hertzsegsége' eleibe vezettettek, ott a' magok háladatos köszönetjeiket, vitéz pajtásaiknak nevében bemutatták, 's ő Császári Fő Hertzsegségétől kegyesen fogadtattak 's megajándékoztattak. —

Egy Bétsi jó szívű hazafi 1200 forintokat ajánlván 12 olyan katonáknak számokra, kik az Olasz országi utóbbi hadakozásban vitézségért való érdempénzt fogvának nyerni, ezen jutalomra az itt kö-

vetkező vitéz fiak tették magokat leg érdemesebbekké, úgy mint: Az *Angliai* Régens Princz' nevét viselő Huszárok között *Strázsamester Kováts Pál*, Káplár *Farkas József*, Közember *Szilágyi Márton*; a' *Lichtenstein* Huszárok között: Közemberek *Zálogh György* és *Szöke József*; továbbá: A' *Sándor* Orosz Császár nevét viselő Regimentből Káplár *Baczony Antal*; a' *Wied-Runkel* Gyalogjai között Káplár *Szalay István*; a' tulajdonos nélkül lévő 48 - dik számú gyalog Regimentből Káplár *Wacker Simon*; a' *Hessen-Hombourg* gyalogjai között Vice-Káplár *Rörössy Dániel*; a' *Chatelier* gyalogjai között Közember *Spindler Ferentz*; végre a' 9 - dik számú Vadász Batalionból *Roszmán Miklós*. A' jóltévő hazafi, mindeniknek a' Kamarához szálló százszáz forintos obligatzióban adotta által a' maga részét.

A' Pesten Jan. 24 - dikén tartott katonapompának alkalmatosságával, melyről már régebben emlékeztünk, midőn tudniillik az *Eszterházy* gyalog Regimentjébéli, magokat vitézségek által megkülömböztett embereknek, az érdempénzek és pénzjutalmak kiosztattak, ugyan ezen alkalmatossággal a' polgári rendnek külömkülömb tagjai is megkülömböztették, a' nevezett Regimentnek azon 4 Kompaniai eránt, melyek a' városba kvártélyoztattak - bé, jóltévő adakozások által magokat. — 1195 forintok, és 18 aranyok adattak által azoknak számokra ajándékban, a' kik érdempénzel megtiszteltettek; hasonló célra adott *Graf Anna* nevű Kereskedőné 100 forintot, *Eberhard* aranyműves, 17 jutalompénzes emberek' számára 34, az *Ó-Budai* Sidó gyülekezet minden arany jutalompénzes ember' számára 30, minden ezüstjutalompénzes' számára 20, és minden pénzjutalmat nyert ember' számára 15, egygyütt 540 forintokat; Pesti boltos *Márton Ferentz* pedig ugyantsak az említett 4 Kompaniák' számára két mázsa dohányt.

Bétsben, Mártz. 4-dikén: Gróf Altbán Mihály János Ó N. ga, Tek. Szala Vármegyének Örökös Fő Ispánja a' múlt esztendőben meghalálózván, helyébe Fels. Urunk által a' megholtinak Testvérje Nagy Méltóságú Gróf Altbán Ferentz Ts. K. Belső Titkos Tanácsos, Arany Gyapjas és Sz. István Rendének Nagy Keresztes Vitézze, Spanyol Országí Mágnaś, Goldsburgi és Márstette-ni Báró, 's a' Felséges Császárnak Fő Udvari Mestere neveződött-ki különös és személyes érdemeire nézve ezen Fő Ispányi Széknek elfoglalására, meghagyván Ő Felsége mindazáltal a' Tek. Vármegye mostani Administrátorát, Nagy Méltóságú Várkonyi Amode Antal Ő Excellentiáját a' Tekintetes Vármegye ezentúl való kormányozása mellett. Megértvén Tek. Szala Vármegye Rendjei Ő Excellentiájának ezen kineveztetését, a' közönséges Gyűlésben egy Deputatiót választottak, hogy ezen való örvendezéseket a' Nagy Méltóságú Fő Ispánnak kijelentsék. A' kirendelt Deputáció állott Gróf Tolnai Festetits László Ts. K. Kamarás Ő Nagysága, Méltóságos Szegedy Ferentz Ts. Kir. Kamarás Ur, és Első Vice Ispány; Fő Tisztelendő Ruszek József Keszthelyi Apátur; Tekintetes Hertelendy Károly Fő Bíró, és Tekintetes Inkey Imre Tábla Bíró Urak személyjeiben, kik Febr. 29-dikén a' Tek. Vármegye közönséges örvendezésének kijelentésével udvarlására lévén a' Fő Ispány Ur Ő Excellentiájának, valamint magok Nemzeti Magyar Beszédben adták elő megtisztelő követtségek tárgyát, úgy a' Nagy Méltóságú Fő Ispány Ur is ugyantsak Hazai Magyar Nyelyen és különös nyájassággal viszonozá a' Tekintetes Deputáció követtségi Beszédét; azután pedig Mártzius 3-dikán

több Nagy Méltóságok társaságában ezen Deputatio Tagjait a' Királyi Udvarban, a' hol Ő Excellentiájának lakása vagyon, fényesen meg is vendégelte; a' melly alkalmatossággal maga a' fennt tisztelt Fő Ispány Ur ivott előszször Szala Vármegye Rendjeinek egészségekért; továbbá pedig a' Deputatio Tagjai a' fényes Társasággal együtt a' Fő Ispány Ő Excellentiája szives kívánását hathatós és buzgó kívánással viszzonozta.

Utolsó Jegyzések.

Német országon most egy pallérozott paraszt Proféta mútogatja magát. A' neve *Müller Ádám*. Születése' helye *Wisloch*. Most a' Ménusi Frankofurtumban tette magát a' közönséges időtöltés' tárgyává, a' hol már néhány napoktól fogva beszéli, hogy mitsoda nyilatkoztatásokat teszen néki egy *Lelek*, a' melly egy ősz ember' képeben éjjelenként szokott nálla megjelenni, és nálla sokaig beszéllgetni. — *Frankofurtumból Berlinbe* akar menni. — A' profetiákat, mellyeket teszen, még nem irták-meg.

A' Frantzia ket kamaráknak nevezetes ülése volt Fébr. 22-dikén. Két Ministerek *Richelieu* és *De-Cazes* ezen Kamaráknak megjelenvén, eleikbe terjesztették a' *Mária Antonia* szerentsétlen Királyné Testamento-mát, melly tsak a' minapában, a' Nemzeti-Convent *Courtois* nevű volt tagjának írásai között találtatott-meg. A' Testamentom levél formában van a' Királyné Sogoraszszonyához *Ersébethhez* intéztette, ki is 1794-ben Május 10-ik napján hasonlóképpen megölettetett. Az egész levél a' Királyné tulajdon kezéírása. A' jövő pénteken ki fog jöni a' M. Kurirban is.

Mártz. 2-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 350 1/2 forintot Váltótzében. Egy Császári aranyért 16 fl. 24 kr.